

Čtyři magická písmena: K, W, P a N

KWPN je zkratka pro Koninklijk Warmbloed Paardenstamboek Nederland, česky Královskou plemennou knihu holandského teplokrevníka. Co do zápisu koní jde o jednu z nejpřísněji vedených evidencí na světě. Čím jsou koně KWPN tak mimořádní? V první řadě je to jejich neocenitelným charakterem. Jsou totiž pracovití, ochotní a citliví.

Nizozemský chov velmi dbá na charakter koně a všichni uznání plemenní hřebci prošli velmi přísným výběrem a testem, kde se v neposlední řadě hodnotí i takové vlastnosti, jako jsou pracovitost, chování v boxu a krmitelnost.

Z několika set vynikajících tříletých hřebců, nabízených pro plemenní komisi každoročně vybere pouze několik (většinou deset až dvanáct) nejlepších. Dalším kladem těchto koní je jejich všestrannost. Není totiž výjimkou, že jedinec je univerzálně využitelný v jezdeckém sportu – tedy jak „sedlových“ disciplínách (především skocích a drezuře), tak v závodech spřežení. Holandské teplokrevníky jsou samozřejmě vhodné i pro rekreační ježdění nebo jako „učitele“ začínajících jezdců.

Plemenná kniha KWPN se pyšní nejvyššími místy světového žebříčku produkce sportovních koní. Koně z ní jsou velmi žádaní v zahraničí: Ve Spojených státech dokonce existuje NAWPN, což je něco jako americká dceřina společnosti KWPN.

Mimo USA a evropské země jsou velkými importéry KWPN koní Japonsko, arabské státy, Jižní Amerika i Austrálie.

Historie plemenné knihy

Dějiny KWPN začínají v roce 1887. Tehdy se začaly spojovat různé regionální plemenné knihy, až v roce 1970 vznikla jedna jediná. Ta obdržela záštitu nizozemské královny a dnešní KWPN byla na světě.

■ Klíčové informace

- Plemenná kniha KWPN zná tři chovné typy koní.
- Jezdecký kůň je známý sportovním využitím ve skokových závodech, drezuře, všestrannosti a vozatajství.
- Kočárový kůň vznikl výběrem z několika hospodářských plemen do záprahu. Jde o koně s výbornými chody a extrémní akcí (výškou a způsobem zvedání končetin).
- Gelderlandský kůň je určen pro malou skupinu vynavačů tohoto klasického, těžšího původního typu.
- Koním jednotlivých typů, kteří se v rámci některé skupiny pozitivně vyznamenali v chovu či ve sportu, uděluje KWPN takzvané predikáty.

le jména koně vyvodit věk koně. Jména koní narozených v roce 1996 začínala písmenem O, v roce 1997 písmenem P a tak dále. V roce 2005 se abeceda otočila a tento ročník použil písmeno A, rok 2006 písmeno B. Jméno všech letošních hříbat bude začínat na písmeno J, přičítá rok K atd.

Reprezentanti plemene u nás

Díky nádhernému exteriéru, vynikající mechanice pohybu, špičkové výkonnosti a skvělým charakterovým vlastnostem stoupá obliba KWPN koní v celém světě i u nás. V českých skokových a drezurních soutěžích se v současné době aktivně prezentuje přes 200 koní tohoto plemene.

Víc než patnáct let patřím mezi vlastníky těchto ušlechtilých koní. Díky zkušenostem, které jsem získala po letech prožitých v Nizozemsku, a také možnosti stát se členem KWPN bylo pro mě téměř předurčeno stát se i jejich chovatelkou.

Onassis. Měl sice skokový původ, ale také nádherné chody. Jak už to tak u koní bývá, člověk mluví, ale koně mluví. Onassis „skončil“ (a prosadil se) ve skokovém sportu. Jezdíl ho Jiří Pecháček, ten nejlepší z nejlepších, a kůň pod ním dosáhl úrovně stupně T. Potom byl Onassis prodán do Nizozemska a následně do Dánska.

Z koní, kteří byli naším prostřednictvím importováni do České republiky, bych ráda jmenovala několik známých drezurních koní. Jsou jimi například devítiletý hřebec Arhodium (po Rhodium z matky po Jet-Set D) v majetku Michala Košťála (drezura T) či osmiletý hřebec Babylon (po Rhodium z matky po Welthit II) v majetku Adély Neumannové (letos drezura ST/T). Dále pak patnáctiletý valach Saint Tropez (Welt Hit II z matky po Zonneglans), který s Šárkou Charvátovou podává vynikající výkony i mezinárodně na úrovni T a Grand Prix. I náš letos osmiletý Be Impressed (Undigo x Inspekteur) patří do české

Royal byl dovezen z Nizozemska na jaře v roce 2008. V tomtež roce byl na základě vlastní výkonnosti uznán jako plemenník pro Plemennou knihu českého teplokrevníka. Přestože „doma“ startoval nejvýše do stupně S, vlastní výkonnost stupně T v drezuře si u nás vychovil během pouhých čtyř měsíců. Již jeho první sportovní sezóna u nás byla velmi úspěšná s mnoha vítězstvími a umístěními v drezurních soutěžích stupně ST a T, stříbrnou medailí na Mistrovství ČR v soutěži družstev a třetí příčkou na prestižním FEI World Challenge Test.

Esprit Royal zaujme nejen překrásným exteriérem a výbornými chody, ale také svou milou a přátelskou povahou. V práci se vyznačuje klidným a vyrovnaným temperamentem a velmi dobrou jezditelností. Velice si jej ceníme pro jeho inteligenci a vynikající povahu. V současné době je mu již 22 let, ale stále ještě je nejkrásnější koněm, jakého si dokážu představit. Navíc je veselý, hravý a spokojeně si užívá zaslouženého důchodu.

Otec Elcaro v sobě mísí starou krev, která sahá až do původních groningských linií, má tedy čistý, staronizozemský původ. Elcaro byl jedním z nejlepších a nejžádanějších hřebců svého ročníku a jeho potomstvo je velmi oblíbené pro černou či tmavě hnědou barvu, výraznou hlavu, kombinaci síly a elasticity v pohybu a silný pohyb od zadě.

Matka Rubana, hnědky po polokrevném hřebci Apalatin, se pyšní predikátem „keur“ udělovaným výhradně klisnám, které se úspěšně prezentovaly ve sportu.

Na základě genotypu barev nepředává Esprit Royal svým potomkům ryznou barvu. Hřebce lze křížit s klisnami různých barev. Podle kombinace genotypů lokusů A a E hřebce a klisny se mohou narodit hříbata vraná nebo hnědá.

Esprit Royal je ideální volbou pro seriózní chovatele, kteří hledají svým klisnám partnera s osvědčeným původem, aby v jejich potomcích upevnili kvality jako exteriér, charakter a pohyb. Esprit Royal připoštlí přizkoušenou plemenností na Dvoře Vondrov v jižních Čechách nedaleko Hluboké nad Vltavou. Pro zájemce jsou k mání rovněž zmrazené inseminací dávky.

KWPN na Vondrově

V současné době stojí na Vondrově ještě dva naši další KWPN koně. Obrovskou radost dělá teprve osmiletý drezurní valach Be Impressed. Zakoupili jsme jej jako pětiletého za účelem dalšího prodeje, ale jaksi nám zůstal.

Be Impressed je mimo jiné vítěz světového FEI Challenge Testu, vítěz Mistrovství ČR v družstvech, těsně druhý ve finále Českého drezurního poháru. Na kontě má nespočet vítězství a umístění na národních i mezinárodních závodech – je to zkrátka koník, který domů nepřijede „bez pentle“. V současné době je trénován a předváděn na závodech jezdky-

ni Miki Civišovou, která si ho nemůže vynachválit. Skvělý charakter koně vyniká nejen při práci a na závodech, ale i během obyčejné procházky do terénu.

Třetím ze zástupců KWPN je osmiletý hnědák Bailando. Má

ce Dark Presidenta (po Wynton z matky po G. Ramiro Z). Ten se svým současným jezdcem, světově uznávaným Hansem Peterem Minderhoudem, bude letos startovat na výběrech pro mistrovství světa ve Verdenu.

Plemenný hřebec Esprit Royal v sedle s autorkou článku

Foto Denisa Hejnová

sice drezurní původ (Decor Dremcatcher x Saros), ale vloni v listopadu byl koupen v Nizozemsku jako rekreační kůň na procházky do terénu. Sama již nezavodím, ale chtěla jsem partnera na vyjíždě a na pohodu. Že to bude opět plemeno KWPN, bylo předem jasné. Přestože je Bailando kůň rekreační, výborně pracuje i na jízdárně a na drezurním obdélníku by mu to jistě také slušelo.

Dobří koně se neprodávají přes internet

Kdo si chce v Nizozemsku pořídit dobrého sportovního koně, stojí před nelehkým úkolem. V nabídce je nepřehledné množství zvířat, ve všech cenových relacích a všech stupních výcviku. Ti skutečně dobří koně však často bývají podpultové zboží a na internetu se ani nenabízejí. Jak tedy najít toho správného a spolehlivého koně? Je to vše o kontaktech.

Zájemcům o špičkové drezurní koně doporučuji Carolyn de Roo – Kooiman, která v Nizozemsku vlastní prestižní stáj a specializuje se na drezurní KWPN koně. Carolyn je jedním z významných nizozemských odborníků přes kvalitní koně. Sama vlastní talentované koně z těch nejlepších holandských linií i plemenné hřebce.

I my s ní spolupracujeme opravdu špičkového plemenného hřeb-

ce Zájemce o parkurové koně, drezurní koně na nižší úrovni, koně pro všestrannost, juniorské koně či učitele, koně pro vozatajský sport či chov však posílám na jiné adresy v Nizozemsku a v Belgii. Díky rozsáhlé síti přátel a kontaktů lze téměř vždy najít toho správného koně podle kritérií a požadavků budoucího vlastníka či jezdce. Pro své přátele a kolegy z jezdeckého sportu jsem vždy ochotna v Nizozemsku vytipovat dobré a talentované koně na prodej, ať už se jedná o kteroukoli disciplínu nebo chov či rekreační ježdění. Touto cestou se k nám dovezli nejen chovní, parkuroví a drezurní koně, ale i drezurní klisny pro vozatajský sport.

Co přinese budoucnost?

Přestože zástupců KWPN plemene v České republice je již zhruba osm set, těším se na jejich nárůst v dalších letech. Představa, že v budoucnu budeme na našich kolbištích a drezurních obdélnících obdivovat stále častěji tyto dlouhonohe, elegantní a ušlechtilé krasavce, je nádherná. Navíc – dovoz a chov kvalitního holandského teplokrevníka může v budoucnu pozitivně ovlivnit mezinárodní sportovní úspěchy a prestiž naší země. ■

Reprezentant KWPN na české drezurní scéně: Vraník Be Impressed

Foto Zuzana Buráňová

Holandský teplokrevník vznikl z několika místních plemen, zakladatelé byli mimo jiné gelderlandský kůň používaný v hospodářství a o něco těžší groningský kůň, specialista pro obdělávání těžší, jílovité půdy. Po zúšlechťení anglickým plnokrevníkem a křížení s francouzskými a německými plemeny vznikl dnešní moderní holandský sportovní kůň.

Jména všech KWPN koní začínají v jednom roce vždy stejným písmenem. Plemenná kniha stanoví pro každý ročník počáteční písmeno jména hříbete, postupně podle abecedy. Proto lze pod-

Vše začalo tím, když jsme před patnácti lety dovezli několik nadějných mladých KWPN klisen pro chov. Přestože klisny měly skokové původy, byly všechny bez výjimky vhodné i pro drezurní ježdění. Například naše klisna Pumarilla (po otci Jalisco B z matky po Calypso) se osvědčila ve všech směrech. Nejprve skákala parkury, poté chodila drezury do stupně S a navíc dala špičková hříbata, později prodaná do USA, Nizozemska a Belgie.

V roce 1999 jsem koupila tříletého hřebce do sportu a chtěla jsem mu dát drezurní výcvik. Byl to překrásný vraník jménem

drezurní špičky a v letošním roce bude startovat v soutěžích stupně ST a T.

Zmínění koně zaujmou nejen svým pružným pohybem a elegantním vzhledem, současně jsou i ochotní, pracovití a charakterní. Jejich majitelé jsou na ně právem hrdí a nemohou si práci s nimi vynachválit.

Esprit (Kodex) Royal

Nejznámějším drezurním plemenným KWPN hřebcem v České republice je bezesporu vraník Esprit Royal (po otci Elcaro z matky po Apalatin), sportující pod jménem Kodex Royal. Esprit